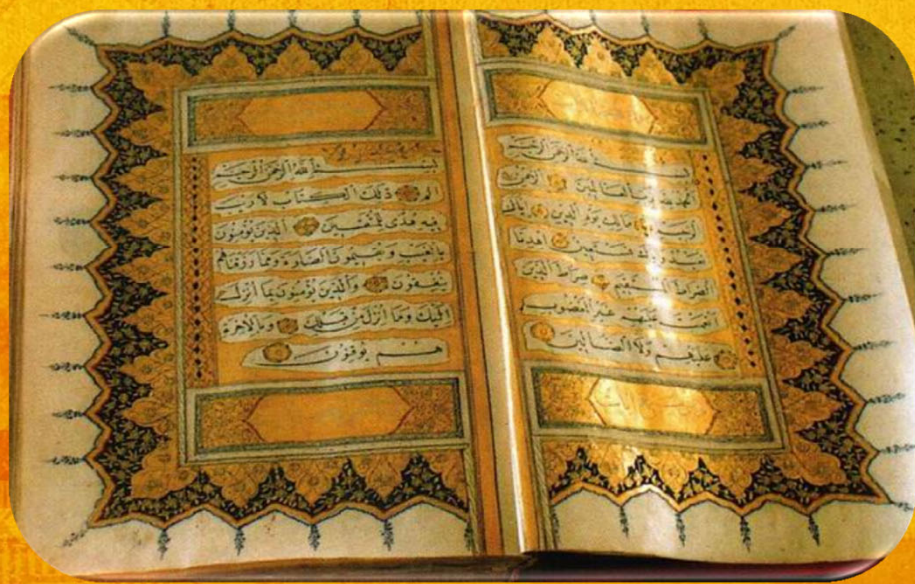

İSLAM'A GÖRE İYİLİK

Yardımsever ve Cömert Olmak

İYİLİKTE YARIŞMALI VE YARDIMLAŞMALIYIZ

**Zekatla malınızı
temizleyin**

**Fıtır sadakasıyla
fakirleri sevindirin**

Ne Dersiniz?

Üniversite sınavına hazırlanan iki liseli genç gecenin bir yarısı otobüs beklemektedir. Evlerine gitmek için bekledikleri sefer günün son seferidir ve sabaha kadar başka bir otobüs seferi yoktur. Az sonra uzaktan otobüsün ışıkları görünmüştür ve hava oldukça soğuktur. Biletleri çıkarmak için güç bela, uyuşmuş ellerini ceplerine sokarlar. Durakta bir hareketlilik olur o anda. Kendileri gibi son seferi bekleyen genç bir çift arasında endişeli bir konuşma geçer. Biletleri kalmamış ve o saatte açık bir yer bulmak da mümkün değildir. Kucağında küçük bir bebek tutan adam korkuyla etrafa bakınırken gençlerden Mehmet Naci, elindeki dört öğrenci biletini adama uzatır. Dört yarım bilet iki tam biletin karşılığıdır. Adam rahatlamamanın verdiği bir yüz ifadesiyle elini cebine atar ve para çıkarır. Mehmet Naci parayı geri çevirir. Genç baba ısrar eder ancak her ısrarında geri çevrilir.

Sonunda Mehmet Naci, “Lütfen siz de böyle zor durumda kalan bir başkasıyla karşılaşırsanız aynısını yapın.” der. Hep birlikte otobüse binerler.

(Bu eser için hazırlanmıştır)

Hikâyenin sizde uyandırdığı duygu nedir? Zor durumdaki kişi siz olsaydınız yardım eden hakkında ne düşünürdünüz? Sizce insanlar başkalarına niçin karşılıksız yardım ederler?

İslam dininde paylaşma ve yardımlaşmaya çok önem verilmiştir. Örneğin İslam'ın beş temel esasından biri zekât ibadetidir. Zekâtın dışında her yıl ramazan ayında verilmesi vacip olan fitre de bir yardımlaşma şeklidir. Bunların dışında sadaka ve karşılıksız yapılan her tür yardımı içine alan infak da Müslümanların yardımlaşma biçimleridir.

İyilik sahibi insan her durumda, her şartta başkalarının iyiliğini düşünen kişidir. Kendi içinde bulunduğu şartları ne olursa olsun çevresindekiler ondan hep iyilik görmelidir. Yüce Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'de, Allah'a saygısı olan insanların her şartta başkalarına iyilik yaptıklarını şöyle açıklar:

İyi insan olma isteğinin güçlenmesinde ahiret inancı önemli rol oynar. Ahirete inanan kişi iyi insan olmaya çalışır, öbür dünyada hesap veremeyeceği işleri yapmamaya dikkat eder.

Aynı zamanda dünyada başkalarına iyilik etmeye çalışır. Allah kendisine neyi emrettiyse en samimi duygularla o görevi yerine getirmeye çalışır. Kur'an-ı Kerim'de bu şöyle dikkat çekilir:

“Rablerinden korkarak titreyenler,
Rablerinin ayetlerine inananlar,
Rablerine eş koşmayanlar, Rablerine
dönecekleri için kalpleri ürpererek
vermeleri gerekeni verenler, işte onlar iyi
işlerde yarış ederler, o uğurda ileri
geçerler.” Müminun suresi, 57-61

İyilik sahibi insan başkalarına yardım etmeye çalışır. Onun bir önemli özelliği de bu yardımı içten gelerek ve severek yapmasıdır. O, yaptığı yardımın boşa gideceğini asla düşünmez. Bu konuda Peygamberimizin hayatında şöyle bir örnek olay yaşanmıştır:

Bir gün Hz. Peygamber eve gelir, eşine sorar: “Dünkü koyundan bize ne kaldı?” Bir gün önce kesilen koyunun çoğu ihtiyaç sahiplerine dağıtılmıştır. Eşi cevap verir: “Bir but kaldı ey Allah’ın Resulü!” Gerçekten de evlerinde bir parça et kalmıştı geriye. Çoğu dağıtılmıştı konu komşuya, fakir fukaraya. Oysa Hz. Peygamber’in düşüncesi farklıydı ve onun cevabı bize gerçekte yapılan yardımların boşa gitmediğini gösterir niteliktedir. Şöyle karşılık verir: “Hayır, asıl bir bütün dışındakiler bize kaldı...” Tirmizi, Kıyamet, 33.

**İyi insan, elinden geldiğince başkalarına yardım eder.
Eğer yardım etmeye gücü yoksa kendisi de ihtiyaç
sahibi ise bunu en güzel şekilde anlatır.
Yardım isteyenleri azarlamaz, onlara kötü davranmaz.
Kur'an-ı Kerim'de bu konuda şöyle buyrulur:**

**“Eğer Rabb’inden umduğun bir rahmeti beklerken
(darlık dolayısıyla) onlara yüz çevirecek olursan bu durumda
onlara yumuşak söz söyle.” İsra suresi, 28**
Hz. Muhammed (s.a.) her şeyini başkalarıyla paylaşırdı. Verecek bir şeyi
kalmadığında da onlara güler yüzle ve kibarca durumu anlatırdı.

DÜŞÜNELİM

“Akrabalara, çaresi olmayan yoksullara, yolda kalan muhtaç yolcuya, Allah’ın tanıdığı, belirlediği sorumluluğu yerine getir, onların hakkını ver. Malını layık olmayan yerlerde harcayarak saçıp savurma.

Zira böylesine saçıp savuranlar şeytanların dostlarıdır.

Şeytan ise Rabb’ine karşı çok nankördür.

Eğer Rabb’inden umduğun bir rahmeti beklerken (darlık dolayısıyla) onlara yüz çevirecek olursan bu durumda onlara yumuşak söz söyle.

Eli sıkı olma, büsbütün eli açık da olma. Sonra kınanır ve çaresiz kalırsın. Doğrusu senin Rabb’in dilediği kimsenin rızkını genişletir ve dilediğine bir ölçüye göre verir. O kullarını gören ve haberdar olandır.” (İsra suresi, 26-30. ayetler.)

Yukarıdaki ayetlere göre iyi insan nasıl davranmalıdır? Düşününüz.

3. İYİLİKTE YARIŞMALI VE YARDIMLAŞMALIYIZ

DÜŞÜNELİM

“Asr’a yemin olsun! Şüphesiz insan ziyandadır,
zarardadır. Ancak iman eden,
salih ameller işleyen,
birbirlerine hakkı ve
sabırlı olmayı tavsiye edenler hariç.”
(Asr suresi, 1-3. ayetler.)

**Birbirine hakkı ve sabrı tavsiye etmek
ne demektir?**

**İnsan, hayatı boyunca iyilik yapmaya çalışmalıdır.
İyilik konusunda başkalarıyla yarışmalıdır.
Bollukta, darlıkta, gençlikte ve yaşlılıkta iyilik yapmak iyi insan
olmanın gereğidir. Peygamber Efendimiz bu konuda
şöyle söylemiştir: “Mümin, cennete girinceye dek
herhangi bir hayırlı işten asla doymaz.”
Tirmizi, İlim, 19**

Zekat
Sadaka

“Veren el alan elden hayırlıdır.
Yardım etmeye, geçimini üstlendiğin kimselerden başla!
Sadakanın hayırlısı, ihtiyaç fazlası maldan verilendir.
Kim insanlardan bir şey istemezse, Allah onu kimseye muhtaç etmez.
Kim de tok gözlü olursa, Allah onu zengin kılar.”

Buhârî, Zekât 18; Müslim, Zekât 94-97.

Kıskançlık İslam dinine göre yasaktır. Peygamberimiz kıskanç değildi ve kimsenin bir başkasını kıskanmasını istemezdi. Ancak şu iki durumda başkalarına imrenmenin, gıpta etmenin doğru olduğunu ifade eder.

Ona göre örnek insan;

- **Allah'ın kendisine mal verdiği ve bu malı başkalarına dağıtan kimseye,**
- **Allah'ın kendisine ilim verdiği ve bu ilimle başkalarının doğru yolu bulmasını sağlayan kimseye karşı gıpta duyan insandır.**

Gıpta etmek kıskançlık olmayıp başkası tarafından yapılan iyiliğin imkân verilerek kendisi tarafından da yapılmasını istemektir. Böylece hayırda yarışılmış olur. Buhari, İlim, 15

TEMEL AYET

Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulur: "İyilik ve Allah'a saygılı olma üzerine yardımlaşın. Kötülük ve günah işleme üzerine yardımlaşmayın!" (Mâide suresi, 2. ayet.)

Yukarıdaki ayete göre iyi insan nasıl davranmalıdır? İyilikte yardımlaşmak nasıl olur? Düşününüz.

**H . Peygamberin arkadaşları iyilikte yarışırlardı.
Her nerede bir hayır işi olsa sevabını kaçırmak istemezlerdi.
Peygamberimiz zamanında Teb k Savaşı için hazırlık
yapılmaktaydı. O yıllar kıtlık zamanlarıydı. Erzak ve mala
şiddetle ihtiyaç duyulmaktaydı. Hazırlıklar için herkes elinden
gelen yardımı yapmaya başladı. Maddi gücü olan
Müslümanlar ordunun ihtiyaçları için varlıklarının bir kısmını
bağışladılar. Abdurrahman b. Avf'ın sekiz bin dirhem (gümüş
para birimi) değerinde zenginliği vardı. Yarisını evi için ayırdı,
yarisını getirdi. Peygamberimiz onun için hayır duada
bulundu. Bu yardımların en büyüğü ise Medine'nin en
zenginlerinden olan H . Osman'dan gelmiřtir. Kaynaklarda H .
Osman'ın hazırlıklar için 300 deve yükü eşya ile 1000 altın
para verdiği yazılıdır. *Tirmizi, Menakıb, 18***

Abdurrahman Bin Avf

İyilikte yarışma konusunda Hz. Ömer ile Hz. Ebu Bekir arasında tatlı bir rekabet vardı.

Hz. Ömer bu rekabetle ilgili bir anısını şöyle anlatır:

“Bir gün Hz. Peygamber herkesin elinden geldiğince sadaka vermesini istedi. O zamanlarda benim maddi durumum iyiydi. İşte Ebu Bekir’i geçebileceğim bir gün varsa işte o bu gündür, dedim. Malımın yarısını gidip Hz. Peygamber’e teslim ettim. Peygamber Efendimiz bana bir soru sordu: “Çoluk çocuğuna ne bıraktın?” Ben de “Getirdiğim kadarını onlar için ayırdım.” dedim. Sonra Ebu Bekir de elindekileri getirdi. Peygamberimiz ona da sordu: “Ailene ne bıraktın?” Ebu Bekir şöyle cevapladı: “Allah ve Resulünün sevgisini!” Kendi kendime dedim ki: “Hiçbir iyilikte Ebu Bekir’i asla geçemeyeceğim.”

Ebu Davud, Zekât, 27

İyiliklerin toplumun geneline yayılması amacıyla vakıflar, dernekler ve yardım örgütleri kurulmuştur. Büyük çaplı yardım gerektiren ihtiyaçlarda iş birliği yapmak amaca daha uygundur. Kaynaklar daha verimli kullanılabilir. Dünya üzerinde birçok devlete ait bu türden kurumlar bulunur. Ülkemizde de Kızılay, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı gibi devlete ait kurumların yanında birçok özel kuruluş çalışmalar yapmaktadır. Yardımlaşma amacıyla oluşturulan kurum ve kuruluşlara elimizden gelen desteği göstermek gerekir.

DÜŞÜNELİM

Peygamberimiz zamanında Müslüman olanlar Medine'ye gelirlerdi. Böylece Peygamberimizi daha yakından tanır, İslam'ın kurallarını öğrenme fırsatı yakalarlardı. Bir süre sonra memleketlerine döndüklerinde öğrendiklerini çevrelerindekiyle aktarırlardı. Medine'de kaldıkları süre içinde orada bir evleri olmadığı için Medine'nin yerli halkı tarafından misafir edilirlerdi. Bu amaçla bir adam Medine'ye misafir olarak gelmişti. Peygamberimizin arkadaşlarından biri onu evine götürdü. Yemek için sofraya oturacaklardı.

Evin hanımı evde ancak bir kişiye yetecek kadar yiyecek olduğunu söyleyince kocası dedi ki: "Çocukları uyut, kandili de söndür, yemeği de misafirin önüne yaklaştır." Kadın denileni yaptı. Çocuklarını, aç oldukları hâlde uyuttu, ışığı söndürdü ve yemeği misafirin önüne koydu. Ev sahibi loş ışıkta yer gibi yaparken misafir onların aç olduğundan habersizdi. Karnını doyurduktan sonra herkes uyudu. O evin halkı, çocuklar da dâhil aç olarak sabahladılar. *(Tirmizi, Tefsîru'l-Kur'ân, 59.)*

DÜŞÜNELİM

Allah da o kimselerin bu davranışını överek haklarında ayet gönderdi:

“Daha önceden Medine’yi yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olan kimseler, kendilerine hicret edip misafir olarak gelenleri severler; onlara verilenler karşısında içlerinde bir çekememezlik hissetmezler; kendileri muhtaç olsalar bile onları önde tutarlar. Kim kendini cimrilikten korumuşsa, işte onlar saadete erenlerdir.” (Haşr suresi, 9. ayet.)

Yukarıda anlatılan yardımlaşma örneğinde dikkatinizi çeken ne oldu?

Bu metinden nasıl bir sonuç çıkarabilirsiniz?

Arkadaşlarınızla konuşunuz.

İslam,
Sosyal Hayat ve
ZEKAT

"Şüphesiz İman edip salih ameller işleyen, namazı dosdoğru kılan
ve zekâtı verenlerin mükâfatları Rableri katındadır.
Onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır."

(BAKARA 277)

“2003’ten beri hizmete devam”

*Ek işimiz değil,
Tek işimiz...*

TIKLAYINIZ
DAHA FAZLA
DÖKÜMAN İÇİN

 DDY YAYINLARI
İnönü M. Turgutreis C. No:63 İZMİR

 dindersi.com
— 2003’den beri —

0 505 979 88 88 - 0 555 153 08 74